

PREDLOGI SPREMEMB 001-001

vlagatelj: Odbor za ekonomske in monetarne zadeve

Poročilo

Philippe Lamberts

A8-0008/2017

Vzpostavitev programa Unije za podpiranje specifičnih dejavnosti za večje vključevanje potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev v oblikovanje politike Unije na področju finančnih storitev za obdobje 2017–2020

Predlog uredbe (COM(2016)0388 – C8-0220/2016 – 2016/0182(COD))

Predlog spremembe 1

PREDLOGI SPREMEMB EVROPSKEGA PARLAMENTA *

k predlogu Komisije

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o vzpostavitvi programa Unije za podpiranje specifičnih dejavnosti za večje vključevanje potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev v oblikovanje politike Unije na področju finančnih storitev za obdobje 2017–2020

(Besedilo velja za EGP)

* Predlogi sprememb: krepki ležeči tisk označuje novo ali spremenjeno besedilo, simbol ■ pa tiste dele besedila, ki so bili črtani.

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti točke (b) člena 169(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija prispeva k zagotavljanju visoke ravni varstva potrošnikov in k njihovi umestitvi v središče enotnega trga, saj podpira in dopolnjuje politike držav članic pri zagotavljanju, da lahko državljani v celoti uživajo koristi notranjega trga ter da so pri tem njihovi pravni in ekonomski interesi ustrezno obravnavani in zaščiteni. Dobro delujoč in verodostojen sektor finančnih storitev je ključni element enotnega trga **in njegovih čezmejnih zmogljivosti**. Zanje je potreben stabilen okvir za regulacijo in nadzor, ki zagotavlja finančno stabilnost in se obenem osredotoča na podpiranje trajnostnega gospodarstva. Hkrati bi moral zagotoviti visoko raven varstva potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev, vključno z malimi vlagatelji, varčevalci, **imetniki polic, člani in upravičenci** pokojninskih skladov, posojilojemalci ali malimi in srednjimi podjetji.
- (2) Od leta 2007 naprej je bilo zlasti zaupanje potrošnikov pa tudi drugih končnih uporabnikov finančnih storitev omajano zaradi finančne in gospodarske krize. Da bi se povrnilo zaupanje državljanov v trdnost finančnega sektorja **in da bi se prispevalo k njegovim dobrim praksam**, je torej pomembno povečati **dejavno udeležbo in** vključevanje potrošnikov in drugih končnih uporabnikov **finančnih storitev, vključno z malimi vlagatelji, varčevalci, imetniki zavarovalnih polic, člani in upravičenci pokojninskih skladov, individualnimi delničarji, posojilojemalci ali malimi in srednjimi podjetji**, ter zainteresiranih strani, ki zastopajo njihove interese, v postopek odločanja Unije **ter večstranske in druge relevantne postopke odločanja** v finančnem sektorju.
- (3) Za doseg tega cilja je Komisija **na pobudo več poslanskih skupin Evropskega parlamenta** konec leta 2011 začela pilotni projekt, namenjen zagotavljanju nepovratnih sredstev, s katerimi bi podprli razvoj središča finančnega strokovnega znanja za potrošnike, druge končne uporabnike in zainteresirane strani, ki zastopajo njihove interese, **da se okrepi njihova sposobnost sodelovanja pri oblikovanju** politike Unije na področju finančnih storitev **in spodbudi razvoj odpornega bančnega sistema**. Glavni cilji politike so bili, da bi se oblikovalcem politike Unije pri začetku priprave nove zakonodaje zagotovila stališča, ki niso stališča strokovnjakov v finančnem sektorju, **da bi bili v zakonodaji upoštevani interesi potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev**, da bi bila širša javnost bolje obveščena o perečih vprašanjih v okviru regulacije finančnega sektorja, **tako da bi se povečala finančna pismenost**, in da bi se okrepilo **dejavno** sodelovanje potrošnikov **in drugih**

¹ UL C , , str. .

končnih uporabnikov finančnih storitev pri oblikovanju politike Unije na področju finančnih storitev, kar bi privedlo do dobro uravnotežene zakonodaje.

- (4) Iz teh razlogov je Komisija med letoma 2012 in 2015 prek javnega razpisa za zbiranje predlogov dodelila nepovratna sredstva za poslovanje dvema neprofitnima subjektoma, tj. Finance Watch in Better Finance. Sredstva so se dodelila v okviru pilotnega projekta med letoma 2012 in 2013 ter pripravljalnega ukrepa od leta 2014 naprej. Ker se pripravljalni ukrep lahko uporablja največ tri leta², je treba pravno podlago za financiranje teh ukrepov od leta 2017 naprej zagotoviti z zakonodajnim aktom.
- (5) Organizacija Finance Watch je bila ustanovljena leta 2011 z **nepovratnimi sredstvi Unije** kot mednarodno neprofitno združenje v skladu z belgijsko zakonodajo. Njena naloga je ščititi interese civilne družbe v finančnem sektorju. Zaradi nepovratnih sredstev Unije je organizaciji Finance Watch v kratkem času uspelo oblikovati kvalificirano skupino strokovnjakov, ki so sposobni izvajati študije, analizo politike in dejavnosti obveščanja na področju finančnih storitev.
- (6) Organizacija Better Finance je nastala kot posledica zaporednih reorganizacij in preoblikovanja blagovne znamke že obstoječih evropskih združenj vlagateljev in delničarjev od leta 2009 naprej. Z nepovratnimi sredstvi Unije ji je uspelo oblikovati središče finančnega strokovnega znanja, ki se v skladu z njenim članstvom **in viri** osredotoča predvsem na interese potrošnikov, posameznih vlagateljev, posameznih delničarjev, varčevalcev in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev.
- (7) Pri oceni pilotnega projekta in poznejšega pripravljalnega ukrepa, ki je bila izvedena v letu 2015, je bilo ugotovljeno, da so bili cilji politike na splošno doseženi. Organizaciji Finance Watch in Better Finance sta delovali na dopolnilnih področjih politike in bili usmerjeni na različno ciljno publiko. S svojimi dejavnostmi sta skupaj zajeli večino finančnega političnega programa Unije od leta 2012 naprej **in si, kolikor so jima dopuščala sredstva, prizadevali razširiti svoje dejavnosti, da bi Unijo široko geografsko pokrili**.
- (8) Obe organizaciji sta ustvarili dodano vrednost glede na vse dejavnosti svojih nacionalnih članov in za potrošnike Unije ■. Nacionalnim organizacijam, ki se ukvarjajo s **široko paleto** potrošniških vprašanj, **pogosto** primanjkuje strokovnega znanja na področjih politike, povezanih **posebej** s finančnimi storitvami **in z njimi povezanim procesom oblikovanja politike Unije**. Poleg tega do zdaj na ravni Unije niso bile identificirane druge podobne organizacije. **Čeprav je** ocena ■ pokazala, da se na zaporedne letne razpise za zbiranje predlogov od leta 2012 ni odzval nihče drug, **bi moral biti program po končanem obdobju 2017–2020 odprt za druge potencialne upravičence, ki bi izpolnjevali njegove zahteve**.
- (9) Vendar kljub rednim prizadevanjem nobeni od organizacij ni uspelo pritegniti stabilnega in znatnega financiranja drugih donatorjev, neodvisnih od finančnega sektorja, zato sta še vedno močno odvisni od financiranja Unije, **da ostajata finančno vzdržni**. Sofinanciranje iz Unije je zato **zaenkrat** potrebno, da se zagotovijo sredstva

² Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

za doseganje zelenih ciljev politike v prihodnjih letih, kar bi tema organizacijama *ter njunim strokovnjakom in upravnemu osebju*, ki jim je doslej v kratkem času uspelo začeti svoje dejavnosti, zagotovilo finančno stabilnost. Zato je treba vzpostaviti program Unije za obdobje 2017–2020 za podpiranje dejavnosti organizacij Finance Watch in Better Finance (v nadaljnjem besedilu: program). *Finančna stabilnost je osrednjega pomena za ohranitev strokovnega znanja in nadaljnje načrtovanje projektov v obeh organizacijah. Ne glede na to bi si morale vse organizacije, ki so deležne podpore iz tega programa, prizadevati za večji delež lastnih virov financiranja.*

- (10) Nadaljnje financiranje organizacij Finance Watch in Better Finance za obdobje 2017–2020 po istih smernicah, kot so se uporabljale za pripravljalni ukrep, bi zagotovilo, da se ohranijo že ocenjeni pozitivni učinki dejavnosti teh organizacij. Finančna sredstva za izvajanje programa bi morala temeljiti na povprečnih dejanskih stroških, ki jih ima vsaka upravičenka med letoma 2012 in 2015. Stopnja sofinanciranja bi morala ostati nespremenjena. *Če bi program in njegova sredstva podaljšali še dlje od obdobja 2017–2020 in bi se pojavili drugi verodostojni akterji, bi lahko razpis odprli vsem potencialno upravičenim organizacijam, ki bi izpolnjevale zahtevana merila in prispevale k ciljem te uredbe.*
- (11) Med letoma 2012 in 2015 sta bili obe organizaciji sofinancirani z nepovratnimi sredstvi za poslovanje. Leta 2016 je bilo odločeno, da se namesto tega zagotovijo nepovratna sredstva za dejavnosti, saj omogočajo boljši nadzor nad porabo proračunskih sredstev Unije.
- (12) Ta uredba bi morala za celotno obdobje trajanja programa določiti finančna sredstva, ki so za Evropski parlament in Svet med letnim proračunskim postopkom ključna referenca v smislu točke 17 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju³.
- (13) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za vzpostavitev letnih delovnih programov.
- (14) Vsaka upravičenka bi morala vsako leto do **30. novembra** predložiti opis dejavnosti, načrtovanih za naslednje leto, da bi bili v programu doseženi cilji politike. Dejavnosti bi bilo treba podrobno opisati, vključno z njihovimi cilji, pričakovanimi rezultati in učinkom, ocenjenimi stroški in časovnim okvirom ter ustreznimi kazalniki za njihovo ocenjevanje.
- (15) Finančno podporo bi bilo treba dodeljevati v skladu s pogoji iz Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 in Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1268/2012⁴.
- (15a) Komisija bi morala Evropskemu parlamentu in Svetu najpozneje 18 mesecev pred zaključkom programa predložiti ocenjevalno poročilo o doseženih rezultatih programa. V oceni bi morala presoditi, ali naj se program nadaljuje po obdobju**

³ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

⁴ Delegirane uredba Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L 362, 31.12.2012, str. 1).

2017–2020. Za vsako podaljšanje, spremembo ali obnovitev programa po tem obdobju bi morala izvesti javni razpis za izbiro upravičencev.

- (16) Finančne interese Unije **je** treba v celotnem ciklu odhodkov zaščititi s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti, povračilo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi upravne in denarne kazni.
- (17) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči same, ampak se zaradi obsega in učinkov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Vzpostavi se program Unije (v nadaljnjem besedilu: program) za obdobje od **1. maj 2017** do 31. decembra 2020 za podporo dejavnostim organizacij iz člena 3, ki prispevata k doseganju ciljev politike Unije v zvezi z večjim vključevanjem potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev ter zainteresiranih strani, ki zastopajo njihove interese, **in v zvezi z oblikovanjem** politike Unije **in ustrezne večstranske politike** na področju finančnih storitev.
2. **Da bi program dosegel svoje cilje, sofinancira** naslednje dejavnosti:
 - (a) raziskovalne dejavnosti, vključno z lastnimi raziskavami, podatki in strokovnim znanjem;
 - (aa) **sodelovanje s potrošniki in drugimi končnimi uporabniki finančnih storitev s povezovanjem z obstoječimi potrošniškimi mrežami in klicnimi centri v državah članicah ter na področju finančnih storitev, da bi opredelili vprašanja, pomembna za oblikovanje politik Unije in zaščito interesov potrošnikov na področju finančnih storitev;**
 - (b) dejavnosti za ozaveščanje in širjenje informacij, **finančno izobraževanje in usposabljanje na področju finančnih storitev, vključno z bančnimi storitvami, neposredno ali prek nacionalnih članov**, tudi za širok krog **potrošnikov in končnih uporabnikov finančnih storitev in** nestrokovnjakov;
 - (c) dejavnosti za okrepitev interakcij med člani organizacij iz člena 3 **pa tudi** dejavnosti zagovorništva **in svetovanja na področju politike**, kar bi okrepilo stališča njihovih članov na ravni Unije **ter spodbujalo javno in splošno zanimanje za finančno regulacijo EU.**

Člen 2

Cilji

1. Program ima naslednje cilje:
 - (a) nadalje okrepiti *dejavno* sodelovanje *in udeležbo* potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev ter zainteresiranih strani, ki zastopajo interese *potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev*, pri oblikovanju politike Unije *in ustrezne večstranske politike* na področju finančnih storitev;
 - (b) prispevati k informacijam potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev ter zainteresiranih strani, ki zastopajo njihove interese, o perečih vprašanjih pri regulaciji finančnega sektorja.
2. ***Komisija zagotovi, da se redno spremlja, ali se s programom dosegajo*** cilji iz odstavka 1, zlasti z letnim opisom ukrepov, ki jih izvedeta upravičenki, in letnim poročilom o dejavnostih, ki vsebuje kvantitativne in kvalitativne kazalnike za vsako načrtovano in izvedeno dejavnost. ***Spremljanje obsega pripravo poročila iz člena 9(1).***

Člen 3

Upravičenci

1. Upravičenki programa sta organizaciji Finance Watch in Better Finance (v nadaljnjem besedilu: upravičenki).
2. Da bi upravičenki uporabljali program, ostajata nevladni, neprofitni pravni osebi, neodvisni od panoge, trgovine ali podjetij. Nimata drugih nasprotujočih si interesov ter prek svojih članov zastopata interese potrošnikov Unije in drugih končnih uporabnikov na področju finančnih storitev. ***Da bi se upoštevali interesi potrošnikov in drugih končnih uporabnikov finančnih storitev v čim več državah članicah, si upravičenki prizadevata razširiti svojo mrežo aktivnih članov v državah članicah in tako zagotoviti uravnoteženo geografsko pokritost. Komisija omogoči nadaljnje obveščanje in naveže stike s potencialnimi člani.*** Komisija za čas trajanja programa zagotovi ***tudi*** stalno izpolnjevanje teh meril, tako da jih vključi v letne delovne programe iz člena 7 in vsako leto, preden dodeli nepovratna sredstva za dejavnosti iz člena 4, oceni, ali upravičenki izpolnjujeta ta merila.
3. Če se upravičenki iz odstavka 1 združita, tako nastala pravna oseba postane upravičenka programa.

Člen 4

Dodelitev nepovratnih sredstev

Financiranje v okviru programa se zagotovi v obliki nepovratnih sredstev za dejavnosti, ki se dodelijo letno, in temelji na predlogih, ki jih predložita upravičenki v skladu s členom 7.

Člen 5
Preglednost

V vseh sporočilih ali objavah v zvezi z ukrepom, ki ga izvede upravičenka in se financira v okviru programa, se navede, da je upravičenka prejela finančna sredstva iz proračuna Unije.

Člen 6
Finančne določbe

1. Finančna sredstva za izvajanje programa za obdobje od 1. januarja 2017 do 31. decembra 2020 znašajo največ 6 000 000 EUR v tekočih cenah.
2. Evropski parlament in Svet odobrita letna dodeljena sredstva v okviru omejitev iz večletnega finančnega okvira.

Člen 7
Izvajanje programa

1. Komisija izvaja program v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012.
2. Da bi pridobili sredstva iz programa, upravičenki vsako leto do **30. novembra** predložita Komisiji *opis* dejavnosti iz člena 1, ki jih načrtujeta za naslednje leto, **da bi dosegli cilje politike iz programa. Dejavnosti je treba podrobno opisati, vključno s cilji, pričakovanimi rezultati in učinkom, ocenjenimi stroški in časovnim okvirom ter ustreznimi kazalniki za njihovo oceno.**
3. Komisija **izvaja program na podlagi** letnih delovnih programov **v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta.** V letnih delovnih programih so navedeni zastavljeni cilji, pričakovani rezultati ukrepov, ki jih izvedeta upravičenki, metoda izvajanja teh ukrepov in skupni znesek, potreben za njihovo izvedbo. Vsebujejo tudi opis ukrepov, za katere je predvideno financiranje, navedbo zneska, dodeljenega za vsak ukrep, in okvirni časovni načrt izvajanja. Kar zadeva dodelitev nepovratnih sredstev za dejavnosti, so v letnih delovnih programih **navedene** prednostne naloge in **najvišja dovoljena stopnja sofinanciranja.** Najvišja stopnja **neposrednega** sofinanciranja je 60 % upravičenih stroškov. **Najvišja stopnja skupnega posrednega financiranja Unije ne presega 70 % skupnih upravičenih stroškov upravičenke, Komisija pa letni prispevek, ki ga dodeli v okviru programa, omeji tako, da je v skladu s tem najvišjim zneskom.**
4. Komisija sprejme letne delovne programe z izvedbenimi akti.

Člen 8
Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi z učinkovitim preverjanjem zagotovi, da so pri izvajanju dejavnosti, ki se financirajo na podlagi te uredbe, finančni interesi Unije zaščiteni z uporabo preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim dejavnostim, ob odkritju nepravilnosti pa finančne interese Unije ščiti z

izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi ter odvračilnimi upravnimi in denarnimi kaznimi.

2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče lahko opravijo revizije na podlagi dokumentacije in na kraju samem pri vseh prejemnikih nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so neposredno ali posredno prejeli sredstva Unije na podlagi programa.
3. Evropski urad za boj proti goljufijam (v nadaljnjem besedilu: urad OLAF) opravi preglede in inšpekcije na kraju samem pri gospodarskih subjektih, ki jih to financiranje neposredno ali posredno zadeva, v skladu s postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁵ ter Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96⁶, da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o nepovratnih sredstvih ali pogodbo, ki se neposredno ali posredno financira na podlagi programa, prišlo do goljufije, korupcije ali druge nezakonite dejavnosti, ki škodi finančnim interesom Unije.
4. Ne glede na odstavke 1, 2 in 3 se v sporazumih o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, v sporazumih in sklepih o nepovratnih sredstvih ter v pogodbah, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, Komisija, Računsko sodišče in urad OLAF izrecno pooblastijo za opravljanje takih revizij ter pregledov in inšpekcij na kraju samem. Če je izvedba ukrepa v celoti ali delno prepuščena zunanjemu izvajalcu ali nadalje prenesena ali če zahteva oddajo javnega naročila ali finančne podpore tretji osebi, sporazum ali sklep o nepovratnih sredstvih vključuje obveznost upravičenke, da od vsake udeležene tretje osebe zahteva izrecno sprejetje navedenih pooblastil Komisije, Računskega sodišča in urada OLAF.

Člen 9 *Ocenjevanje*

1. Komisija najpozneje dvanajst mesecev pred koncem programa predloži Evropskemu parlamentu in Svetu ocenjevalno poročilo o doseganju ciljev programa, ***vse informacije, ki jih je uporabila za oceno, pa jim na zahtevo da na razpolago***. V poročilu se ocenijo splošna ustreznost in dodana vrednost programa, učinkovitost in uspešnost njegovega izvajanja ter splošna in posamezna učinkovitost poslovanja upravičenk v smislu doseganja ciljev iz člena 2.
2. Poročilo se v vednost predloži tudi Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.

⁵ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

⁶ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

Člen 10
Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
Uporablja se od 1. maja 2017 do 31. Decembra 2020.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik